

Obsah

Úvod	xxi
1 Úvod do optoelektroniky	1
2 Přenosové vlastnosti optických vláken	9
2.1 Útlum optických vláken	11
2.2 Disperze v optických vláknech	17
2.2.1 Chromatická disperze	21
2.2.2 Polarizační vidová disperze	25
2.2.3 Nelineární jevy při optickém přenosu	26
2.3 Teorie přenosu ve světlovodech	27
2.3.1 Polymerová optická vlákna – POF	36
2.3.2 Nové technologie výroby vláken	37
3 Výroba optických vláken	43
4 Výroba optických kabelů	51
4.1 Požadavky na kabely	56
4.1.1 Používané materiály a jejich zkratky	57
5 Techniky spojování a vazební členy	61
5.1 Všeobecně k problematice spojování	61
5.1.1 Odchylka rozdílů průměrů jader-vláken	64
5.1.2 Odchylka velikosti NA vláken	64
5.1.3 Příčný posuv os vláken	65
5.1.4 Úhlová odchylka	65
5.1.5 Podélný posuv vláken	66
5.1.6 Ztráty odrazem	66
5.1.7 Spojování jednovidových vláken	67
5.1.8 Využití čoček ve spojích	68
5.2 Spoje nerozebíratelné	72
5.2.1 Tavné svařování	73
5.2.2 Slepované spoje	74
5.2.3 Mechanické spoje	76
5.3 Spoje rozebíratelné	77
5.4 Optické vazební členy	84
5.4.1 Vazební členy realizované optickými vlákny	85

6	Zdroje světla	91
6.1	Luminiscenční diody	92
6.2	Laserové diody	98
6.3	Přenosové optoelektronické součástky	103
7	Modulace a detekce světla	105
7.1	Modulační metody	105
7.1.1	Modulační vlastnosti LD	105
7.1.2	Modulační vlastnosti LED	107
7.2	Detekce záření	108
7.2.1	Lavinové fotodiody	110
7.3	Parametry detektorů záření	113
8	Optoelektronické telekomunikační systémy	117
8.1	Základní otázky OE systémů	120
8.2	Vysílací a přijímací část optického systému	124
8.3	Optické linkové kódy	129
8.4	Dosah optického spoje	131
8.5	OE systémy pro přenos anal. modulace	132
8.6	Optoelektronické systémy pro přenos televizního signálu	134
8.7	OE přenosové systémy na malé vzdálenosti	135
8.8	OE systémy pro průmyslové aplikace	135
8.9	Lokální optické sítě	136
8.9.1	Přenosové médium	137
8.9.2	Přenosová rychlost	137
8.9.3	Topologie sítě	137
8.9.4	Přístupové metody	140
8.9.5	Architektura	141
8.10	Trendy přístupových optických sítí	144
8.10.1	PON (Passive Optical Network)	145
8.10.2	AON (Active Optical Network)	145
8.10.3	Optické rozbočovače (splittery)	146
8.11	Způsoby distribuce video signálu	147
8.11.1	Volba vhodné přenosové metody	148
8.11.2	Optické konvertory	149
8.12	Optoelektronické multiplexní systémy	150
8.12.1	Technologie WWDM	158
8.12.2	Technologie DWDM	159
8.12.3	Technologie CWDM	161
8.12.4	Optické zesilovače	162
8.12.5	Využitelnost WDM v akademických sítích	166
8.13	Optovláknové televizní rozvody	168
8.14	Podmořské optické přenosy	168
8.15	Montáž optických tras	170
8.15.1	Metoda MCS (Micro Cabling System)	172
8.15.2	Mikrokabelážní systém MCS-Road	172
8.15.3	Mikrokabelážní systém MCS-Drain	173
8.15.4	Nadzemní optické kabely	173
8.15.5	Pokládka pod vodou	173
8.15.6	Mikrotrubičkování	173

8.16	Optické bezvláknové spoje	178
8.17	Optické filtry	186
8.17.1	Absorpční filtry	188
8.17.2	Interferenční filtry	188
8.18	Zkušenosti z výstavby čs. optických tras	195
8.19	Výstavba metropolitní sítě v Brně	196
8.19.1	Příklady využití sítě	199
8.20	Příklady optických sítí různých provozovatelů	203
8.20.1	ČD – Telematika	203
8.20.2	Sít' ČEZ ICT Services	203
8.20.3	Sít' GTS Novera	205
8.21	Další možnosti a metody v optoelektronice	206
8.22	Ochrana zdraví při práci s optickými spoji	207
9	Optické směrovače	209
9.1	Přepínání optických okruhů	210
9.2	Přepínání optických paketů	211
9.3	Přepínání optických dávek	212
9.4	Směrování optických signálů	213
10	Měřicí metody optických komunikací	215
10.1	Metody buzení optického vlákna pro účely měření	216
10.2	Vytváření světelného toku	220
10.3	Optické detektory	221
10.4	Měření na optických vláknech	222
10.4.1	Optická měření	222
10.4.2	Měření numerické apertury	222
10.4.3	Mechanická měření	224
10.4.4	Přenosová měření na optických vláknech	224
10.4.5	Měření chromatické disperze	236
10.4.6	Měření polarizační vidové disperze (PMD)	238
10.5	Měření optoelektronických součástí	242
10.6	Speciální měřicí metody	243
10.7	Dohled (monitoring) optických sítí	245
11	Planární optické světlovody	247
11.1	Princip a funkce planárních světlovodů	247
11.2	Vazební struktury planárních světlovodů	251
11.2.1	Hranolová vazba	252
11.2.2	Mřížková vazba	253
11.2.3	Klínová vazba	254
11.2.4	Vazba planární světlovod – vlákno	254
11.2.5	Vazba planární světlovod – planární světlovod	255
11.3	Planární světlovody	255
11.3.1	Prvky pro distribuci optického signálu	256
11.3.2	Planární modulátory	257
11.3.3	Hybridní optické obvody	257
11.3.4	Integrované optické obvody	258

12 Fyzická a přenosová vrstva PON	263
12.1 Historie pasivních optických sítí	263
12.1.1 APON	263
12.1.2 BPON	264
12.1.3 GPON	264
12.1.4 XG-PON	265
12.2 NG-PON2	266
12.2.1 EPON	270
12.2.2 10GEPON	273
12.3 Architektura PON sítí	274
12.4 Fyzická vrstva NG-PON2	276
12.4.1 Parametry NG-PON2 sítí	280
12.4.2 Porovnání XG-PON s NG-PON2	286
12.5 Vrstva přenosové konvergence NG-PON2	289
12.5.1 Subvrstva adaptace služeb	289
12.5.2 Rámcová subvrstva	289
12.5.3 Fyzická adaptační subvrstva	290
12.5.4 Řízení a správa TWDM-PON sítí	291
12.6 Komunikace mezi řídicí a koncovou jednotkou	291
12.6.1 PHY rámce	291
12.6.2 XGTC rámec	292
12.6.3 PLOAM zprávy	293
12.6.4 ONU-ID	294
12.6.5 Alloc-ID	294
12.6.6 XGEM PORT-ID	294
12.6.7 Stavy jednotek ONU	294
12.7 Kontrola přístupu k médiu	296
12.7.1 Princip alokování zdrojů v obou směrech komunikace	297
12.7.2 Garantované šířky pásma	297
12.7.3 Nezajištěná šířka pásma	298
12.7.4 Šířka pásma Best-effort	298
13 Zkušenosti z měření optických sítí	301
13.1 Kontrola čistoty čel konektorů	302
13.2 Měření útlumu	303
13.2.1 Přímá metoda	303
13.2.2 OTDR	304
13.2.3 Měření ORL	309
13.2.4 Spektrální profil útlumu	311
13.3 Měření disperzí jednovidových vláken	313
13.3.1 Chromatická disperze CD	314
13.3.2 Polarizační vidová disperze PMD	317
13.4 Měření spektra optického signálu	320
13.4.1 Optický spektrální analyzátor	321
13.4.2 Měřič vlnových délek	323
13.5 Měření na vyšších vrstvách ISO/OSI	323
13.5.1 Standardy pro měření QoS	324
13.5.2 Q-faktor	325
13.5.3 Bitová chybovost	325
13.5.4 Diagram oka	326

13.6	Měření v optických přístupových sítích	326
13.6.1	Měření útlumu přímou metodou	327
13.6.2	Měření útlumu pomocí OTDR	327
13.6.3	Měření výkonových úrovní	330
13.7	Zpracování naměřených výsledků	331
13.7.1	EXFO FastReporter	331
13.7.2	Viavi Solutions OFS-100/200	332
13.7.3	Yokogawa OTDR EMULATION SOFTWARE AQ 7932	334
13.7.4	Anritsu	335
13.7.5	Zdeposoft	336
13.7.6	Vytvoření předávacího protokolu	337
14	Simulační programy datových sítí	339
14.1	The Network Simulator NS-2, NS-3	339
14.1.1	NS-3	339
14.2	OMNeT++	340
14.3	VPIphotonics	340
14.3.1	Link Engineering	341
14.3.2	Transmission Systems	342
14.3.3	Fiber optics	342
14.4	OptiWave	342
14.4.1	OptiBPM	342
14.4.2	OptiFDTD	344
14.4.3	OptiFiber	345
14.4.4	OptiGrating	346
14.4.5	OptiSPICE	346
14.4.6	OptiSystem	347
14.5	RSoft	348
14.5.1	RSoft's Photonic Component Design Suite	348
14.5.2	RSoft's Optical Communication Design Suite	349
14.6	Úvod do prostředí RSoft OptSim	351
14.6.1	OptSim v5.2	352
14.6.2	Vytvoření projektu ve vzorkovém módu programu RSoft OptSim	353
14.6.3	Nastavení první simulace	355
14.7	Vytvoření nového projektu	357
14.7.1	Adresářová struktura	357
14.7.2	Vytvoření projektu	357
14.7.3	Otevření projektu	358
14.7.4	Parametry simulace vzorkového módu	358
14.8	Kreslení schéma	361
14.9	Optický spoj	365
14.9.1	Přijímací část	368
14.9.2	Měřicí prvky	370
14.10	Simulace	371
14.10.1	VBS simulace	375
14.10.2	Používání zobrazení dat	378
14.11	Simulace fyzické vrstvy NG-PON2 sítě	382
14.11.1	Vytvoření modelu OLT jednotky	382
14.11.2	Vytvoření modelu distribuční sítě	383

14.11.3	Vytvoření modelu koncové jednotky ONU	384
14.11.4	Nastavení simulací vytvořené topologie	385
14.11.5	Analýza výsledků simulace	386
14.11.6	Zhodnocení výsledků	388
15	Sítě další generace	393
15.1	Definice Next Generation Network – NGN	393
15.1.1	Konvergence hlasových a datových služeb	394
15.1.2	Konvergence IP	394
15.2	Architektura NGN a NGA sítí	395
15.3	Český telekomunikační úřad – ČTÚ	396
15.4	Předpoklady pro rozvoj sítí nové generace	397
15.5	Dimenzování NGN sítí a NGA sítí	398
15.5.1	Voice over IP – VoIP	398
16	Úvod do optických sensorických systémů	401
16.1	Rozdělení optovláknových sensorů	402
16.2	Úvod k optovláknovým sensorům	405
16.2.1	Výhody a nevýhody optovláknových sensorů	406
16.2.2	Volba optovláknového sensoru	406
16.3	Bodové optické senzory	406
16.3.1	Senzory na bázi FBG	409
16.3.2	Senzory na bázi Fabry Perotova rezonátoru	413
16.3.3	Bodové senzory teploty	415
17	OVS s amplitudovou modulací	419
17.1	Senzory pracující se změnami útlumů	420
17.2	Senzory využívající změnu světla	421
17.3	Senzory využívající porušení okrajových podmínek	421
17.4	Senzory sledující vazby světlovodů	421
17.5	Senzory s generací záření	422
18	OVS s fázovou modulací	423
18.1	Machův-Zehnderův interferometr	425
18.2	Michelsonův interferometr	427
18.3	Sagnacův interferometr	427
18.4	Optický vláknový gyroskop	428
18.4.1	Praktické užití optovláknového gyroskopu	429
18.5	Distribuované optické senzory	429
18.5.1	Distribuovaný teplotní sensor (DTS)	430
18.5.2	DTSS Distributed Temperature Structure Sensor	432
18.5.3	Senzor na bázi SWI (Swept Wavelength Interferometry)	433
18.5.4	Distribuovaný akustický sensor	433
18.5.5	Senzory elektrického proudu	435
18.5.6	Senzory parciálního tlaku kyslíku	435

19 Senzorické systémy v praxi	437
19.1 Monitorování teploty vinutí transformátorů	437
19.2 SHM (Structural Health Monitoring)	437
19.3 Aplikace optovláknových senzorů	438
19.4 Podpovrchový extenzometr FBG	439
19.5 Sledování půdy pomocí BOTDA	440
19.6 Sledování železobetonových konstrukcí	440
19.6.1 Měřicí systém	441